

POLATLI İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI YARIŞMASI
4. SINIFLAR İÇİN TOMBİK OYUN KURALLARI

OYUN ALANI

- 1. Oyun Alanı:** Açık alanlarda veya kapalı spor salonlarında oynanabilir. Oyun alanının yüzeyi düz olmak kaydıyla parke, çim veya toprak olabilir.
- 2. Saha ölçüleri:** Oyunun saha ölçüleri 28 m x15 m ebatlarında dikdörtgen olmalıdır.
- 3. Yasak bölge:** Sahanın tam ortasında 3,60m çapında, ortasında tombik taşlarının dizileceği 30cmx30cm ölçülerinde kare alan bulunan dairedir. Bu alana oyun başladığında ebe olan takım oyuncuları giremez.
- 4. Oyun alanındaki bütün çizgiler sınırladıkları alana dahildir.**
- 5. Her takım kendi yedek oyuncu alanının bulunduğu taraftan oyuncu değişikliği yapar.**
- 6. Atış çizgisi:** 3,60 m çapındaki dairenin merkezinin 7 m uzağında, dip çizgi tarafında, 2 m uzunluğunda 5 cm kalınlığında atış çizgisi olacaktır.
- 7. Uzun kenarlara kenar çizgisi, kısa kenarlara dip çizgi denir.**
- 8. Orta çizgi iki uzun kenarın orta noktalarını birleştiren çizgidir.**
- 9. Sahadaki bütün çizgiler 5 cm kalınlığında olacaktır.**

OYUN SÜRESİ:

- 1. Oyun 3 set üzerinden oynanır. 2 set alan takım maçı kazanır. Oyun süresiyle ilgili zaman kısıtlaması yoktur. Setlerdeki bir birlik beraberlik durumunda üçüncü setin başında tekrar “yazı tura” yapılır.**
- 2. Set aralarındaki dinlenme süresi 5 dakikadır.**
- 3. Oyun oynanırken ciddi bir kaza meydana gelirse, hakem derhal oyunu durdurmalı ve sağlık personelinin sahaya girmesine izin vermelidir.**
- 4. Eğer sakatlanmış bir oyuncu kurallara uygun olarak değiştirilemiyorsa (Oyuncu değiştirme hakkını tamamlamış ise), bu oyuncuya 3 dakikalık iyileşme süresi tanınır; ancak bir maçta aynı oyuncuya bu hak birden fazla verilmez. Oyuncunun bu süre içinde iyileşmemesi halinde, sakatlanan oyuncu dışarıya alınır, takım eksik oyuncuyla müsabakaya devam eder.**

TAKIMLARIN OLUŞUMU:

- 1. Takımlar kız- erkek karma olarak oluşturulur.**
- 2. Bir takım en fazla 6 oyuncu(4 asil 2 yedek olmak üzere), bir geleneksel oyun liderinden oluşur. Oyun her biri 4 oyuncudan oluşan iki takım arasında oynanır. Oyuncuların ikisi yedektir.**

OYUNDÜZENİ:

- 1. Saha seçimi, her iki takım kaptanının “yazı-tura” kurası sonucunda yapılır.**
- 2. Set kazanmak:**
 - a) Atış yapan takım;** “dokuztaş taşı (tombik)” topla devirdikten sonra, tüm oyuncuları rakip takım tarafından vurulmadan, belirlenen kurallar çerçevesinde sahanın ortasındaki 30cm x 30 cm ölçülerinde kare alana tekrar üst üste dizebilirse 1 set kazanmış olur.
 - b) Ebe olan takım;** atış yapan takımın oyuncularının tamamını “dokuztaş” dizmeden vurursa 1 set kazanmış olur. (Atış yapan takımın görevi; kendi takım oyuncuları, ebe olan takım tarafından topla vurulmadan, yıkılmış olan dokuztaş belirlenen alanda üst üste dizmektir.)
- 3. Atış yapacak olan takımın oyuncuları, atış çizgisinin 1 m gerisinde, forma numaralarına göre küçükten büyüğe doğru dizilirler. Hakemin işaretiyle, küçük numaradan başlayarak sırayla atış çizgisine gelerek atışlarını yaparlar. Atışı başarısız olan oyuncu, sıranın sonuna geçerek ikinci atış sırasını bekler.**
- 4. Her oyuncunun bir sette iki atış hakkı vardır. Oyuncular önce sırayla ilk atış haklarını kullanırlar, dokuztaş devrilmez ise ikinci tur atışlarını yaparlar. Bir oyuncu iki atış hakkını ard arda kullanamaz. Atış sırasında atış yapan oyuncu çizgi ihlali yapamaz (ayak çizgiye basamaz) çizgi ihlali yapılırsa**

POLATLI İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI YARIŞMASI

dokuztaş yıkılsa bile atış geçersiz sayılır ve atış sırası bir sonraki oyuncuya geçer.

5. Atış yapan oyuncu, hakemin işaretinden önce atış yaparsa, dokuztaş yıkılsa bile atış geçersiz sayılır ve atış sırası bir sonraki oyuncuya geçer.

6. Atış yapan takımın asil oyuncularının tamamı, ikişer defa atış yaptıkları halde, dokuztaşı deviremezler ise, atış yapan takım seti kaybetmiş olur.

7. Dokuztaş devrildikten sonra atış yapan takım oyuncuları hiçbir şekilde topa dokunamaz. Topa dokunan veya ebe olan takımın attığı topa vurulan oyuncu set bitene kadar oyun dışı kalır, yerine yedek oyuncu giremez.

8. Oyun başladığında tarafsız bölgeye, sadece atış yapan takım girip çıkabilir. Müsabaka esnasında top tarafsız bölgede kalırsa hakem oyunu durdurur ve topu savunma oyuncusuna verir. Oyun durduğunda taş dizilemez.

9. Yasak bölgeye, ebe olan takımdan sadece takım kaptanı, dokuztaş devrildikten hemen sonra, devrilen dokuztaşı yasak bölge içinde dağıtmak için ve atış yapan takımın dokuztaşı devirmeyen toplarını hakeme geri vermek için girer. Taşları dağıttıktan sonra yasak bölgeyi terk etmek zorundadır. Dokuztaş ebe olan takım kaptanı tarafından dağıtıldıktan sonra set bitene kadar yasak bölgeye ebe takımın hiçbir oyuncusu giremez. Oyundaki hiçbir oyuncu (hücum veya savunma oyuncusu) tombik taşlarını saklayamaz, taş saklayan oyuncu olursa oyuncu diskalifiye edilir.

10. Oyun başladıktan sonra; set bitene kadar, ebe olan takım kasıtlı olarak atış yapan takımın üst üste koyduğu taşları deviremez. Eğer kasıtlı olarak dokuztaşı deviren olursa (topla veya herhangi bir cisimle) hakem bunu yapan oyuncuya 2 dk cezası verir. Hücum oyuncuları tarafsız bölgedeki taşları bu alanın dışına çıkaramazlar, çıkaran oyuncu olursa 2 dk cezası verilir. Oyun alanında oyuncu kalmadığında süresi dolmaya en yakın 2 dk cezalı oyuncu oyuna dahil olur süre bitimi beklenmez.

11. Taşları dizmeye çalışan takımın oyuncuları ayakları ile taşları merkeze yanaştırabilirler, kendilerini hedef yaparak (baraj oluşturarak) kendi oyuncularının taşları dizmelerine olanak sağlayabilirler. Ancak topu uzaklaştırmak için hamle yapan oyuncu kırmızı kartla oyun dışına kalır ve maç süresince oynayamaz.

12. Hücum süresi: Hücum süresi 1 dakikadır. Hücum süresi ebe olan takımın oyuncularından herhangi birinin topu eline almasıyla başlar, hücum atışı yapmasıyla biter.

13. Hücum atışı: Ebe olan takımın oyuncularından birinin rakip takımın oyuncularından birini ebelemek amaçlı yaptığı atıştır.

14. Ebe olan takım bir dakika içinde, hücum atışı yapmaz ise, hakem düdükle oyunu durdurur ve takıma bir ceza puanı verir. Aynı sette ebe olan takım ikinci defa hücum süresini ihlal ederse bir taş koyma cezası ile cezalandırılır. Bundan sonraki her hücum süresi ihlalinde bir taş koyma cezası uygulanır.

15. Ebe olan takım oyuncularından herhangi birisi istediği kadar top sürebilir, topu tuttuktan sonra en fazla 3 adım atabilir, üç adım sonunda pas verebilir, hücum atışı yapabilir veya **tekrar top sürebilir**. Topla birlikte 3'ten fazla adım atan oyuncu 2 dakika cezasıyla cezalandırılır (yerine başka oyuncu giremez). İki dakika cezası alan oyuncu, yedek oyuncu alanına gider ve masa hakeminin iki dakika cezasının bittiğini gösteren işaretiyle tekrar oyuna girer. İki dakika cezası alan oyuncu oyun alanını terk ettikten sonra hakem, topu yasak bölge ile atış çizgisi arasındaki alanda, ebe olan takım oyuncularından birine vererek oyunu devam ettirir.

16. Atış yapan oyuncu, tek ya da çift elle atış yapabilir.

17. Her setten sonra takımlar yer değiştirir. (Atış yapan takım ebe olan takımın yerine, ebe olan takım atış yapan takımın yerine geçer.)

POLATLI İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI YARIŞMASI

TOPLA OYNANIRKEN:

1. Top direk rakip oyuncuyu oyun dışı bırakmak için atılabilir.
2. Top yerden sektirilerek rakip oyuncuyu oyun dışı bırakmak için atılabilir.
3. Top kasıtlı olarak rakip oyuncuyu sakatlayacak şekilde atılamaz. Eğer hakem atılan topun kasıtlı olarak rakip oyuncuyu sakatlamak için atıldığına kanaat ederse, topu atan oyuncuyu yanına çağırır ve uyarır. Aynı oyuncu bu hatalı davranışı tekrar ederse, hakem oyuncuyu oyun dışına çıkarır.(ihraç eder.)
4. **Müsabakanın yapıldığı yere göre (spor salonu, açık alan veya okul bahçesi) Top oyun alanının dışına çıktığında oyunun devam edebilmesi için kenar çizgilere ve dip çizgilere yedek toplar konmalıdır. Özellikle açık alanlarda oynanan oyunlarda oyunun devamlılığı için yedek topların kullanılması zorunludur. Top oyun alanını nereden terk etmişse, o alanda ki yedek topla oyuna devam edilir.**
5. Oyun alanını terk eden hücum oyuncusu vurulmuş sayılır ve oyun dışı kalır.

OYUNCU DEĞİŞİKLİĞİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Oyuncu değişiklikleri kız – erkek dengesi bozulmadan yapılır.
2. Oyuncu değişikliği sınırı: Bir sette en fazla 2 oyuncu değiştirilebilir.
3. Geleneksel oyun lideri istediği zaman oyuncu değiştirme talebini masa hakemine bildirir. Ancak hakem oyun durakladığı zaman oyuncu değişikliğini gerçekleştirir.
4. Değiştirilen oyuncu aynı sette oyuna tekrar alınamaz.
5. Yedek oyuncular, oyun esnasında kendileri için belirlenmiş olan, yedek oyuncu alanında beklerler.

GELENEKSEL OYUN LİDERİ VE TAKIM KAPTANI

1. Her takımda bir takım kaptanı olmak zorundadır.
2. Her takımdan sorumlu bir geleneksel oyun lideri bulunur. Geleneksel oyun lideri; müsabaka isim listesini masa hakemine teslim eder, müsabaka süresince takıma taktik verir, oyuncu değişikliği talebinde bulunur.
3. Geleneksel oyun liderleri müsabaka esnasında oyuncularına kırıcı, aşağılayıcı şekilde davranamaz. Bağırarak taktik veremez.
4. Bu kurallara uymayan geleneksel oyun liderleri oyun alanı dışına çıkartılır. Takım kaptanı geleneksel oyun liderinin görevini yürütür.
5. Takım kaptanı ve geleneksel oyun lideri kendi takım oyuncularının davranış ve disiplininden sorumludur.
6. Maç esnasında ve oyun alanında olduğu sürece, takım kaptanı oyundaki kaptandır. Takım kaptanı oyunda olmadığı zaman geleneksel oyun lideri veya takım kaptanı oyundaki kaptanlık rolünü üstlenmek üzere bir başka oyuncuyu tayin eder.
7. Takım kaptanı mola ve oyuncu değişikliği talebinde bulunabilir.

GELENEKSEL OYUN HAKEMLERİ:

1. Tombik müsabakasını 1 başhakem, 1 yardımcı hakem heyeti müsabakayı yönetir.
2. Başhakem: Müsabaka esnasında bütün yetkiler başhakemdedir, başhakem sahanın içinde hareketli olmalıdır, diğer hakem yardımcı hakemlerdir.
3. Açık alanlarda yapılan müsabakalarda, hava şartlarının elverişsiz olduğu durumlarda, başhakem müsabakayı başka bir tarihe erteleyebilir.
4. Hakemin uzak olduğu pozisyonlarda, ebe olan takımın oyuncularının attığı toplar, hücum yapan takımın oyuncularına çarparsa yardımcı hakem bayrağını kaldırarak başhakemi uyarır.
5. Başhakem oyun süresince kaç tane taşın üst üste konulduğunu takip eder. Ebe olan takım yanlışlıkla

POLATLI İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI YARIŞMASI

veya bilerek hücum eden takımın dizmeye çalıştığı topları devirirse hakem oyunu durdurarak devrilen sayı kadar taşı tekrar üst üste dizer.

SARI KART, KIRMIZI KART :

SARI KART: Oyun liderinin yerinden kalkması ve yerini terk etmesi, yüksek sesle öğrencilere bağırması sarı kartla cezalandırılır. Aynı davranışlara devam etmesi durumunda kırmızı kartla cezalandırılır.

KIRMIZI KART: Oyun liderinin kırıcı, aşağılayıcı, hakaret ve şiddet içeren davranışlarda bulunması kırmızı kartla cezalandırılır.

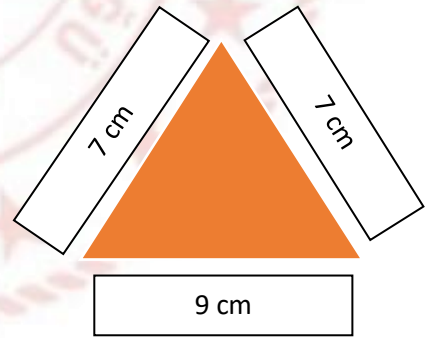
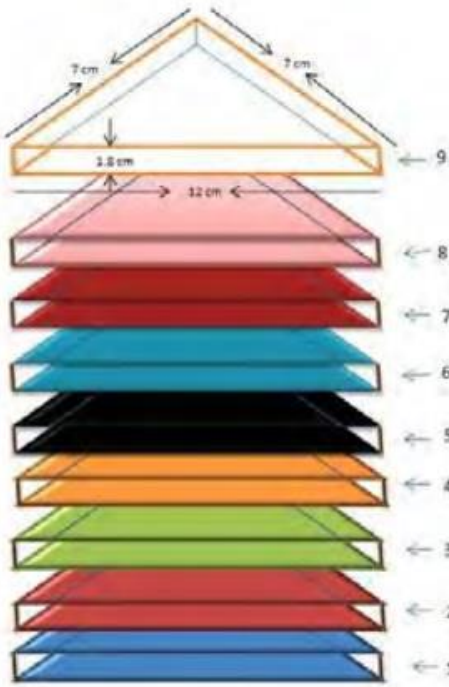
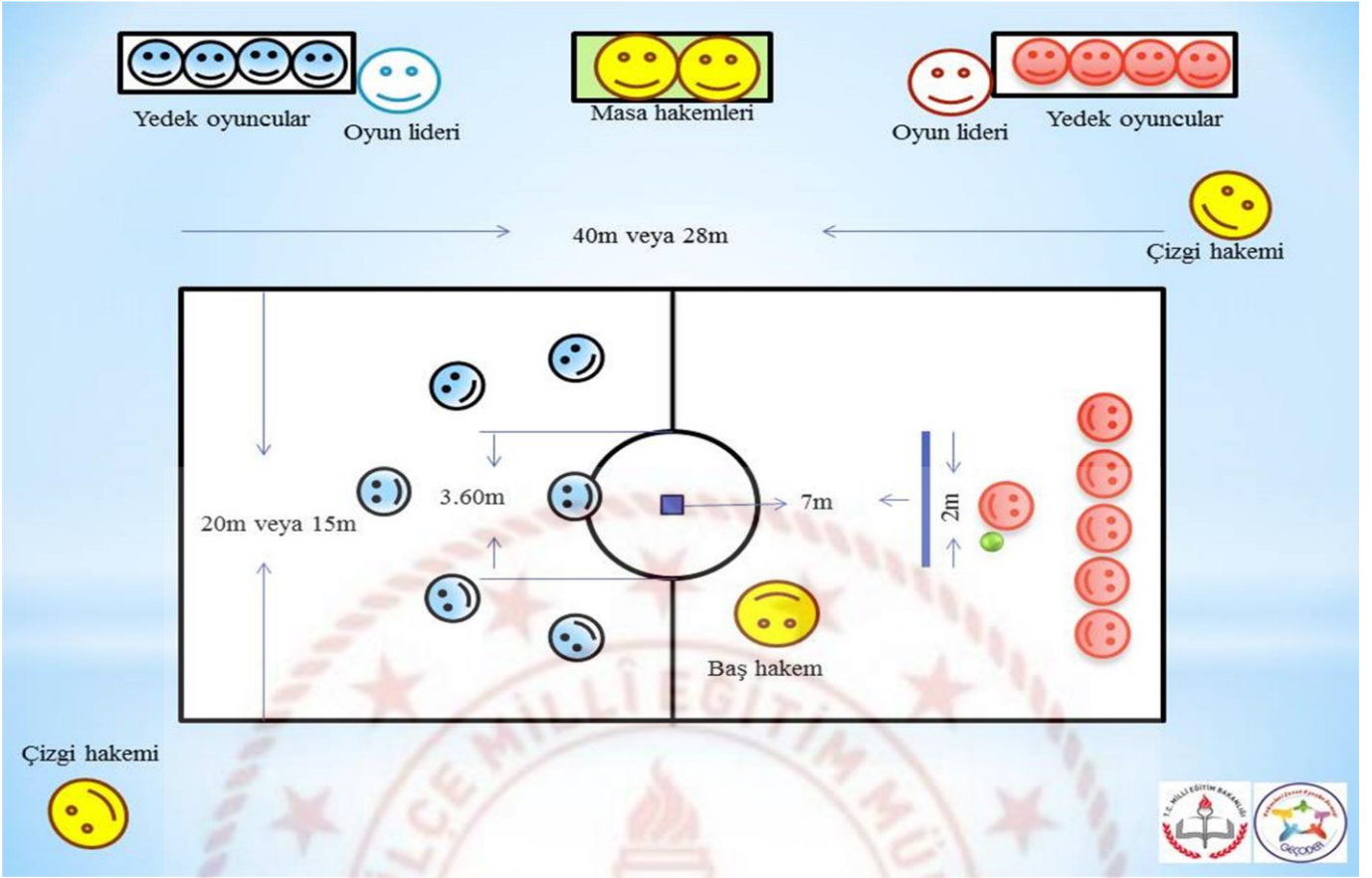
MALZEMELER:

1. Oyuncunun malzemeleri forma, şort, çorap, dizlik ve spor ayakkabısından oluşur.
2. Takımın forma, şort ve çoraplarının rengi ile tasarımı tek tip ve temiz olmalıdır.
3. Ayakkabılar hafif, esnek, lastik ve topuksuz olmalıdır.
4. Oyuncuların formaları 1'den 10'a kadar numaralandırılmış olmalıdır.
5. Numaralar formanın ön ve arka ortasında bulunmalıdır. Numaraların renk ve parlaklığı formanın renk ve parlaklığına zıt tonlarda olmalıdır.
6. Numaraların boyu göğüste en az 10 cm, sırtta en az 15 cm olmalıdır. Numaraların yazıldığı bandın genişliği ise en az 2 cm'dir.
7. Oyuncuların sakatlanmasına sebep olabilecek veya onlara suni bir avantaj sağlayacak malzemelerin kullanılması yasaklanmıştır. Oyuncular müsabaka esnasında küpe, kolye, künye, toka ve saat gibi müsabaka esnasında kendilerine zarar verebilecek malzemeleri çıkartmak zorundadırlar.

POLATLI İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI YARIŞMASI

- Toplam 9 taş.
- Taşların yüksekliği 2,5 cm
- Ahşap malzeme olacaktır.

Top yumuşak hentbol topu kullanılacaktır. Çevresi **50-52 cm'dir**. Bir numara hentbol topunun ağırlığı **290-330 gram** arasındadır.